

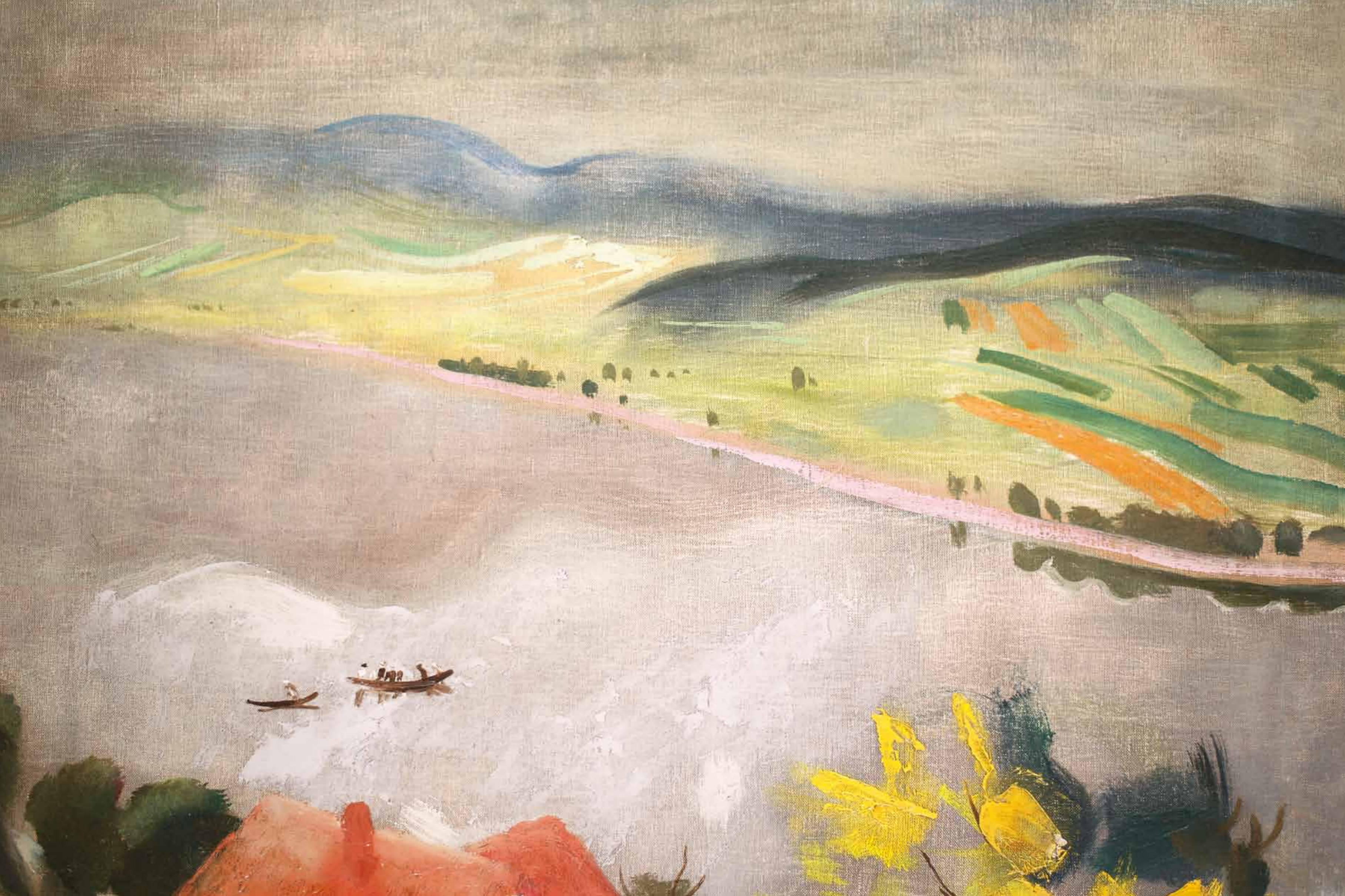
*„Az én képemnek
a témája az a két dolog a
világon, amihez a legerősebb
szálakkal vagyok hozzáfűzve:
Zebegény és a családom.”*

SZŐNYI ISTVÁN (1894-1960)

Kilátás a Dunára, 1932 körül

59 | 74
aukción | tétel

59 | 74
aukcio | tetel

SZÖNYI ISTVÁN (1894-1960)

Kilátás a Dunára, 1932 körül

Olaj, vászon, 71x80 cm
Jelezve balra lent: Szőnyi

Kezdő ár: 10 000 000 Ft / 30 769 EUR
Becsérték: 16 000 000 – 20 000 000 Ft
Estimated value: 49 231 – 61 538 EUR

Szőnyi

Szőnyi Zebegénye

„A táj és az emberek összefüggő és elválaszthatatlan egységét láttam meg Zebegényben, olyan környezetben, mely nagyon megfelelt elgondolásaimnak. **Az én képemnek a témája az a két dolog a világon, amihez a legerősebb szálakkal vagyok hozzáfűzve: Zebegény és a családom.** Közvetlenül az emberekhez közelálló és legközvetlenebb

dolgokat szeretem festeni, mindig azok érdekeltek engem. Minden témám nemhogy Zebegény, de a Zebegényben levő nagy, szabad műteremben születik meg, ahol két hegy, két völgy, almáskert és fenyőerdő váltogatják egymást. Szinte ki sem kell mozdulnom innen.” – vallotta Szőnyi, az életét és művészetét leginkább meghatározó és össze-

tartó tényezőkről egy 1955-ös interjúban. **Szőnyi 1924-ben ismerte meg Zebegényt, és ettől kezdve élete elválaszthatatlanná vált a Dunakanyarban meghúzódó településtől. A továbbiakban az év nagyobbik részét családjával együtt már itt töltötte, csak a téli hónapokban tartózkodott Budapesten.**

1. Dunakanyar, 1936 | Fotó: Fortepan

2. Szőnyi István egykori műterme Zebegényben, 1970-es évek
Fotó: Fortepan/Urbán Tamás

Szőnyi tündéerkertje

„Falusi házak közé beépített porta. Tisztes, de nem hivalkodó. Csak a kertje tündöklök. Öt magyar hold, de nem övezi a házat, mint a kastélykertek. Sok gyümölcsfájával, fenyőivel és kaszálójával felhúzódik a ház mellől a hegyre, hogy aki idelelül a

kertudvarban vagy a verandán, a petúniatöveken és a rózsabokrokon túl, a hegyoldalra lánson. Örök-ké imbolygó színfoltokra. A lomb és a magas füvek a dunai szélről hullámszerűen. A hatalmas víz maga ott folyik a völgyben.” – olvasható Dénes Zsófia:

Szőnyi Istvánnál Zebegényben. Emlékezés egy nyári délutánra című írásának bevezetőjében. Ez volt Szőnyi István zebegényi birodalma, művészetének igazi ihletője, számos remekművének kiapadhatatlan forrása.

„... Mert ha nem tanulnám, mint a véget nem érő leckét, magát a természetet, akkor a szerves élet sokszerűsége lemaradna képeimről és csak sablont adnék...”

Szőnyi látomása

„Hogy az én természetábrázolásom műteremben készül-e? Hát csak úgy, hogy előzően számtalanszor leültem a természet elé. Minden egyes motívum sok, gazdag változatát viszem haza a természetből. **Mert ha nem tanulnám, mint a véget nem érő leckét, magát a természetet, akkor a szerves élet sokszerűsége lemaradna képeimről és csak sablont adnék. Nem elég, hogy tudom, a gesztenyefa levelének öt ujjja van. Azt is kell tudnom, hogy az öt ujj mindegyike más. Nincs két egyforma szervesélet-képződmény a természetben. Ahogy nincs két egészen egyforma nap. Valami mindig másképp rezdül, másként fordul, másként**

mozdul meg, másként világít. ... a szerves életnek kimeríthetetlen változatai vannak. És az nem festészet, amelyik elcsúszik a sablon felé.” – vallott a mester a természetet átszűrő művészetéhez való viszonyáról Dénes Zsófiának, körülbelül három évvel a halála előtt. Szavaiból épp oly tisztelet árad a természet felé, mint egyik nagy példaképe és posztimpreszionista elődje, Paul Cézanne képeiből. Pantha rhei – minden folyik, mozog, változik, az egyetlen állandó a változás maga – fűzte tovább Szőnyi is a maga módján Herakleitosz évezredes bölcsességét, és ültette át saját művészetének öntörvényű igazságába.

Ezen igazság kedvéért fontos megjegyezni, hogy Szőnyi, bár művészetének kiindulása minden esetben a valóság és az őt körülölelő természet volt, de művészetében az objektív érzékelés és a szubjektív látomás tökéletes összhangban egyesült.

Festészete a két háború közötti magyar újromantika egyik legerősebb példája. A újromantika képviselőjében hozzá fogható életművet csak Bernáth Aurél, Egry József és Farkas István tudott létrehozni. Szőnyi a huszadik századi hazai festészet egyik tagadhatatlanul legkiemelkedőbb alakja volt.

RUM ATTILA